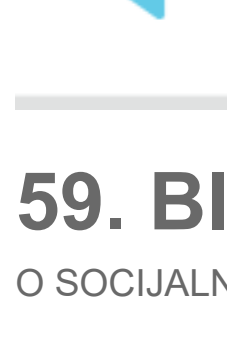

[Ukoliko se biten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE](#)

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY REDUCTION UNIT

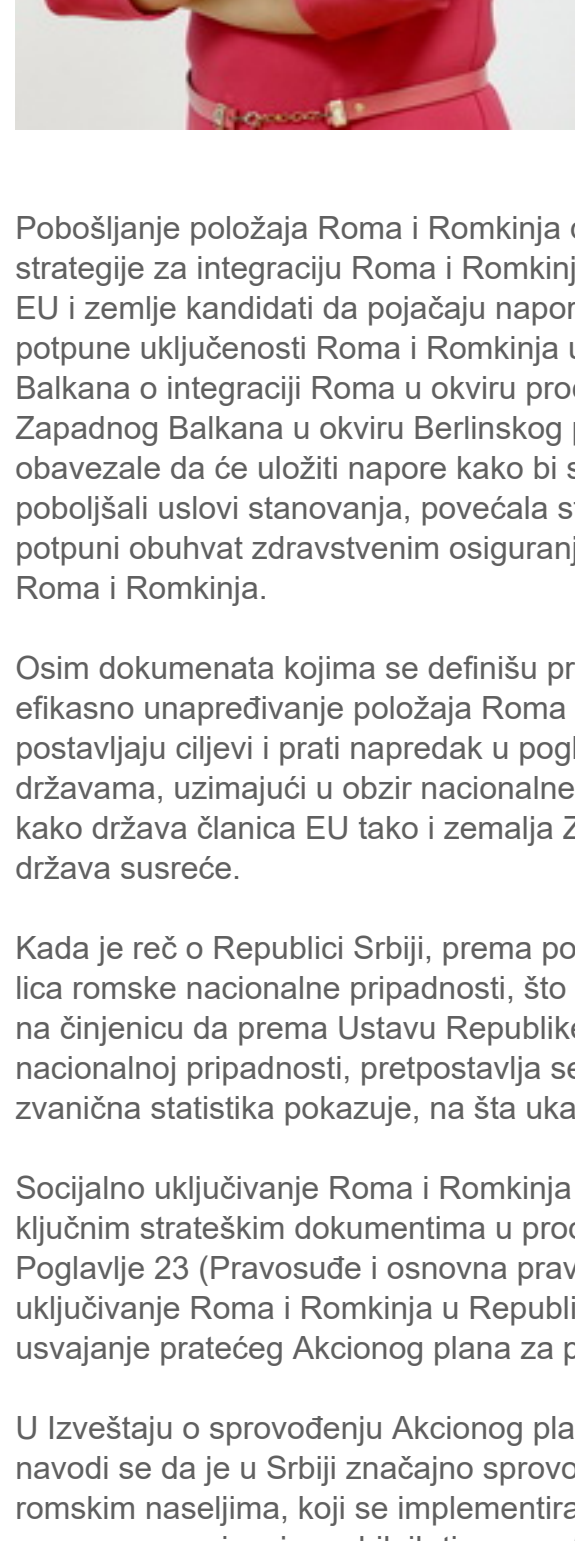

59. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji – prioriteti i izazovi

Prše: Slavica Đenić, koordinatorica za socijalno uključivanje Roma i Romkinja, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije

Romska zajednica predstavlja najveću etničku manjinu u Evropi, gde prema nekim procenama živi između 10 i 12 miliona Roma i Romkinja – polovina Roma i Romkinja živi u zemljama Evropske unije, dok trećina evropske romske populacije živi u zemljama Zapadnog Balkana i Turske.

Brojna istraživanja pokazuju da se Romi i Romkinje nalaze u znatno nepovoljnijem položaju u odnosu na većinsko stanovništvo u gotovo svim oblastima društvenog života, kao i da su izloženi duboko ukorenjenoj socijalnoj isključenosti.

Socijalno uključivanje Roma i Romkinja ključno je sa stanovništa poštovanja osnovnih ljudskih prava velikog broja građana i građanki, ali bi doprinelo i ukupnom ekonomskom razvoju. Jer romska zajednica predstavlja starostu deo učeničke i radno sposobne populacije (prosečna starost Roma i Romkinja iznosi 25 godina, dok je prosek na nivou EU 40 godina).

Poboljšanje položaja Roma i Romkinja deo je evropske političke agende. Okvir EU za nacionalne strategije za integraciju Roma i Romkinja do 2020. godine predstavlja dokument kojim se pozivaju članice EU i zemlje kandidati da pojačaju napore ka obezbeđivanju jednakog pristupa osnovnim pravima i potpune uključenosti Roma i Romkinja u društvo. Takođe, usvajanjem Deklaracije partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma u okviru procesa proširenja Evropske unije na šestom samitu zemalja Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa u poljskom gradu Poznanju 2019. godine, države su se obavezale da će uložiti napore kako bi se povećala stopa zaposlenosti, legalizovala neformalna naselja i poboljšali uslovi stanovanja, povećala stopa ulaza i završetka osnovne i srednjeg obrazovanja, osiguralo potpuni obuhvat zdravstvenim osiguranjem, upis u matične knjige i nastavila borbu protiv diskriminacije Roma i Romkinja.

Osim dokumenata kojima se definišu prioriteti i prati implementacija aktivnosti na regionalnom nivou, za efikasno unapređivanje položaja Roma i Romkinja od velike su važnosti nacionalne strategije kojima se postavljaju ciljevi i prati napredak u pogledu poboljšanja položaja Roma i Romkinja u pojedinačnim državama, uzimajući u obzir nacionalne specifičnosti i prioritete. Adekvatna implementacija strategija, kako država članica EU tako i zemalja Zapadnog Balkana, nailazi na brojne izazove sa kojima se svaka država susreće.

Kada je reč o Republici Srbiji, prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine, u Srbiji živi 147.604 lica romske nacionalne pripadnosti, što čini udeo od 2,05% u ukupnom stanovništvu, sa obzirom na činjenicu da prema Ustavu Republike Srbije Roma i Romkinje su izdvojene od svojeg nacionalnog pripadnosti, pretpostavljajući se da je broj Roma i Romkinja zapravo znatno veći od onoga što zvanična statistika pokazuje, na šta ukazuju i procene različitih organizacija.

Socijalno uključivanje Roma i Romkinja prepoznato je kao jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije u ključnim strateškim dokumentima u procesu evropskih integracija, pre svega u Akcionom planu za Poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava). Vlada Republike Srbije usvojila je i Strategiju za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period od 2016. do 2025. godine, a očekuje se i usvajanje pratećeg Akcionog plana za period od 2019. do 2020. godine.

U izveštaju o sprovođenju Akcionog plana za primenu Strategije za period od 2017. do 2018. godine navodi se da je u Srbiji značajno sprovođenje projekata u oblasti unapređenja uslova stanovanja u romskim naseljima, koji se implementiraju uz podršku sredstava iz IPA 2014 i IPA 2016 programa, osnivanje mobilnih timova u 50 jedinica lokalne samouprave u Srbiji, povećanje broja angažovanih zdravstvenih medijatora, širenje mreže pedagoških asistentata/kinja u predškolskim ustanovama i osnovnim školama, dodela stipendija učenicima/cama koji pohađaju srednje škole i studentima/kinjama romske nacionalnosti, učešće Roma i Romkinja u aktivnim merama zapošljavanja.

Ipak, izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije za 2019. godinu ukazuje na činjenicu da samo 9% romske dece ide u vrtiće, 84% dece upisuje osnovnu školu, a završava je samo 67%, u poređenju sa 96% neromske populacije. Stopa nezaposlenosti Roma i Romkinja je izrazito visoka u odnosu na stopu u opštoj populaciji (16% i iznosi 36% (45% za Romkinje). Veliki broj romskih domaćinstava još uvek nema pristup električnoj energiji (32% podstandardnih romskih naselja nije priključeno na mrežu električne energije) i vodi za piće u (38% podstandardnih romskih naselja stambeni objekti nisu priključeni na vodovodnu mrežu). Sve preporučene vakcine primilo je samo 12,7% romske dece, u poređenju sa 70,5% neromske dece u zemlji.

Seminar o socijalnom uključivanju Roma i Romkinja u Republici Srbiji, koji Vlada Republike Srbije u partnerstvu sa Evropskom komisijom organizuje od 2011. godine, predstavlja priliku da se u formi operativnih zaključaka dogovore prioriteti za naredne dve godine u oblasti socijalnog uključivanja romske zajednice. Na petom Seminaru koji je održan 23. oktobra u Beogradu, učestvovali su predstavnici i predstavnice Vlade Republike Srbije, Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva, donatora i međunarodnih organizacija. Na Seminaru je istaknut važnost lokalnih mehanizama za socijalno uključivanje Roma i Romkinja i potreba za institucionalizacijom koordinatorički za romska pitanja, pedagoških asistentata/kinja i zdravstvenih medijatora. Prioritet u narednom periodu biće i veći obuhvat romske dece predškolskog obrazovanja (samo 6% dece uzrasta od 3 do 4 godine iz romskih naselja pohađaju programe predškolskog obrazovanja), povećanje broja Roma i Romkinja sa završenom srednjom školom (22% adolescenata iz romskih naselja pohađaju srednju školu, a 17% je uspešno završilo), zapošljavanje pripadnika i pripadnica romske zajednice (na četvrtinu Roma i Romkinja je bez ikakvog radnog iskustva), održivost programa u oblasti stanovanja (u Srbiji je registrovano 583 romskih naselja) i unapređenje zdravstvene zaštite Roma i Romkinja.

Kao što je na Seminaru istaknuto, socijalno uključivanje Roma i Romkinja je proces koji zahteva spremnost na dijalog, strateško kreiranje politika, odgovorno budžetiranje i koordinaciju svih relevantnih institucija na nacionalnom i lokalnom nivou, uz aktivno učešće članova i članica romske zajednice, kako bismo stekli bolji uvid i adekvatnije odgovorili na potrebe jedne od najranjivijih kategorija stanovništva u Srbiji. To je mogućnost da Romi i Romkinje, kao građani i građanke Republike Srbije, ravnopravno učestvuju u donošenju odluka koje se tiču ekonomskog, društvenog i kulturnog života, da doprinese razvoju i dobru biti svoje zajednice.

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje	Socijalna zaštita i zdravlje
<ul style="list-style-type: none"> ► Održan sastanak Radne grupe za izradu Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja za 2020. godinu ► Održan okrugli sto na temu finansijskih instrumenta u funkciji socijalnog, ekonomskog i društvenog razvoja sektora MMSP ► Predstavljeni rezultati istraživanja „Rodna nit digitalnog preduzetništva“ ► Održani konsultativni sastanci „Kvalitetne radne prakse“ ► Nobelova nagrada za ekonomiju dodeljena za pristup smanjenju globalnog siromaštva 	<ul style="list-style-type: none"> ► Održana regionalna konferencija „Unapređenje ljudskih resursa u sistemu socijalne i dečije zaštite“ ► Počelo istraživanje o zdravlju stanovništva Srbije ► Sprovedeno istraživanje o položaju žena i dece u Srbiji ► Održana konferencija „Razvoj sistema ranih intervencija u Srbiji – značaj intersektorskog, transdisciplinarnog i na području usmerenog pristupa“ ► Heartstrings: Spašavanje miliona života godišnje (za početak)

Obrazovanje	Osetljive grupe i ljudska prava
<ul style="list-style-type: none"> ► Održana Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama socijalnog osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ► Otvoren Centar za obrazovnu i tehnološku inovaciju ► Objavljen digitalni vodič „Deca i internet – pametno od početka“ ► Uručeni grantovi za 20 JLS u Srbiji za unapređenje predškolskog vaspitanja i obrazovanja ► Održane obuke za mentore/ke u predškolskim ustanovama koje su deo SUPER projekta 	<ul style="list-style-type: none"> ► Objavljen Registar pružalaca besplatne pravne pomoći i besplatne pravne podrške ► Srbija posvećeno radi na promovisanju i zaštiti prava dece ► Predstavljamo Vodič za pripremu, budžetiranje i praćenje LAP za inkluziju Roma ► Swiss PRO: Boji život za više od 3.000 ljudi iz ranjivih grupa ► FeniPlatz: Rezultati Mentorskog programa za žene sa invaliditetom u Srbiji

EU integracije	Vesti iz EU
<ul style="list-style-type: none"> ► Preliminarna lista strukturnih reformi Programa ekonomskih reformi (ERP) 2020-2022 ► WeB4YES: Podrška EU u borbi protiv nezaposlenosti mladih ► Objavljen Zbornik studentskih radova o EU 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> ► Objavljen Eurobarometar o diskriminaciji u EU ► Indeks rodne ravnopravnosti za 2019. Još uvek daleko od cilja ► Osnovan novi fond za podršku zapošljavanju i socijalnim inovacijama

AKTIVNOSTI TIMA

Održan peti Seminar o socijalnom uključivanju Roma i Romkinja u Republici Srbiji

Seminar o socijalnom uključivanju Roma i Romkinja u Republici Srbiji, koji je organizovala Vlada Republike Srbije u partnerstvu sa Evropskom komisijom, održan je 23. oktobra u Klubu poslanika u Beogradu. Na Seminaru je učestvovalo 140 predstavnika i predstavnica Vlade RS, resornih ministarstava, državnih institucija, Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, međunarodnih organizacija i organizacija civilnog društva.

Nakon uvodnih izlaganja zajednički rad organizovan je u šest tematskih radnih grupa koje su vodili predstavnici i predstavnice institucija, dok su predstavnici/ce organizacija civilnog društva imali ulogu izvestelaca/teeljki. U okviru tematskih radnih grupa razmatrane su mere, izazovi i prioriteti u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, socijalne i zdravstvene zaštite, stanovanja, ličnih dokumenata i položaja interno raseljenih lica i povratnika/ica u procesu readmisionje.

Seminar, koji se od 2011. godine održava svake druge godine, predstavlja priliku da se u formi operativnih zaključaka dogovore prioriteti za buduć period u oblasti socijalnog uključivanja jedne od najranjivijih kategorija stanovništva u Republici Srbiji. Obavezni pripreme periodičnih izveštaja o realizaciji dogovorenih operativnih zaključaka imaju Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije i Kancelarija za ljudska i manjinska prava.

Više informacija potražite [ovde](#).

SIPRU obeležilo Međunarodni dan borbe protiv siromaštva

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije obeležilo je Međunarodni dan borbe protiv siromaštva radnim sastankom posvećenim unapređenju položaja oseljenih grupa u društvu. Zaključeno je da je prevazilaženje siromaštva kroz socijalno uključivanje važan zadatak lokalnih, nacionalnih i međunarodnih institucija. Samo odgovarajućim strateškim pristupom i institucionalnim okvirom, uz posvećenosti i saradnju svih relevantnih aktera, može se poboljšati položaj oseljenih grupa, naročito dece, žena i starijih.

U 2018. godini 7,1% populacije imalo je potrošnju ispod linije apsolutnog siromaštva, koja je iznosila 12.286 dinara mesečno, i time potrošnju nedovoljnu za zadovoljenje osnovnih životnih potreba (za više informacija videti [Ocenu apsolutnog siromaštva u Srbiji u 2018. godini](#)). Iako u odnosu na 2017. godinu dolazi do smanjenja siromaštva kod dece (sa 9,5% na 7,8%) ona ostaju iznad prosečno ugozrena, kao i lica koja se nalaze van gradskih centara kod kojih je stopa siromaštva dva puta veća nego kod lica koja žive u gradskim područjima (10,4% nasuprot 4,8%), stanovnici regiona Južne i Istočne Srbije u kojima je stopa siromaštva 11,9% te dočarala atmosferu različitih umetničkih dela. Prestupajući na ostatak stanovništva siromaštva imaju status na tržištu rada i nivou obrazovanja – svako peto lice koje živi u domaćinstvu u kome nosilac nema završenu osnovnu školu je siromašno, kao i svako peto lice koje živi u domaćinstvu u kojem nosilac nije zaposlen.

Prag rizika siromaštva ili linija relativnog siromaštva iznosi 16.615 dinara prosečno mesečno za jednočlano domaćinstvo, odnosno 34.892 dinara za četvoročlano domaćinstvo sa dvoje odraslih i dvoje dece do 14 godina.

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije istovremeno istraživanje o stanju najranjivijih društvenih grupa u zemlji radi unapređenja njihovog položaja kroz razvoj politika socijalnog uključivanja. Tim pruža podršku i stručnu pomoć partnerima radi unapređenja kvaliteta i dostupnosti podataka o siromaštvu i socijalnom uključivanju.

Objavljena Oцена apsolutnog siromaštva u Srbiji u 2018. godini

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, u skladu sa svojim metodima, redovno izveštava o kretanju i stanju siromaštva i nejednakosti u Republici Srbiji. Imajući u vidu obim apsolutnih siromaštva, ono ostaje značajno za redovno praćenje i izveštavanje, kao i formulisani odgovarajućih politika. Najnovije ocene kretanja apsolutnog siromaštva u 2018. godini možete preuzeti na [linku](#). Takođe, podatke o apsolutnom siromaštvu u periodu 2006–2018. možete preuzeti na [linku](#), a podatke isključivo za 2018. godinu na [linku](#).

Republički zavod za statistiku, kao nadležna institucija, izvršio je obradu podataka.

Objavljen Priručnik za uvođenje rodne perspektive u nastavu srpskog jezika za prvi ciklus obrazovanja

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije pripremio je Priručnik za uvođenje rodne perspektive u nastavu srpskog jezika za prvi ciklus obrazovanja. Cilj ovog priručnika je da podstakne i ohrabri nastavnice i nastavnike razredne nastave da u nastavu srpskog jezika uvedu rodnu perspektivu, pokazujući im na konkretnim primerima kako se to može uraditi u postojećim uslovima. U priručniku se ukazuje na važnost sadržaja koji su najpogodniji za pokrivanje rodnih tema sa decom mlađeg osnovnoškolskog uzrasta, a nude se i pripreme za časove za određene nastavnice jedinice u kojima se navode ciljevi i ishodci časa uz detaljno predstavljen tok rada.

Priprema ovog priručnika podstakala je nalazima [dece analize nastavnih planova i programa i udbenika za predmet Srpski jezik od I do IV razreda osnovne škole](#), koji ukazuju na to da su autori tekstova zastupljeniji od autorki, da su muški likovi i u tekstovima i na slikovnim prilozima zastupljeniji od ženskih, pri čemu su i jedni i drugi predstavljeni u stereotipnim rodnim ulogama. Takođe, u udbenicima je predstavljen širi dijapazon profesija, osoblja, vrednosti i interesovanja muških likova u poređenju sa ženskih. Dodatno, čak i kada samostalno biraju tekstove van programa, priredivači/ice čitanki se češće opredeljuju za autore nego za autorke. Sa druge strane, uočeno je pozitivna tendencija da se u linkankama koristi odno neutralan jezik (obrađena su i dečaci i drugom licu i drugim ilicima, ali ne ostaju). Međutim, da se dešava i da se primeri rodno neutralnog, rodno osetljivog i rodno diskriminativnog jezika pojavljuju u ovoj recenaciji.

Kliknite da preuzmete Priručnik za uvođenje rodne perspektive u nastavu srpskog jezika za prvi ciklus obrazovanja (pdf).

Održana studijska poseta Lionu u vezi sa stvaranjem regionalnog okruženja

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije je u saradnji sa Zaštitnikom građana organizovao studijsko putovanje u Lion, namenjeno predstavnicima i predstavnicama jedinica lokalne samouprave koje su 2018. godine dobile Nagradu za doprinos razvoju svih oblika pristupačnosti.

Studijska poseta organizovana je kako bi predstavnici/ce jedinica lokalne samouprave razmenili iskustva i bili/e u mogućnosti da saznaju više o primerima dobre prakse grada Liona u pogledu stvaranja okruženja koje je pristupačno svim građanima i građankama. Lion je grad koji je Evropska komisija nagradila za unapređenje pristupačnosti Liona, zadržavajući se na prava osoba sa invaliditetom i rodnu ravnopravnost, predstavljala je učesnicima/ama sastanka normativni okvir koji se tiče pristupačnosti, kao i institucionalne mehanizme koji su uspostavljeni u Lionu. Grad Lion pristupačnosti posmatra kao horizontalno pitanje koje bi trebalo da bude predmet javnih politika u svim oblastima i ulaze značajne napore u stvaranje inkluzivnog okruženja za sve građane i građanke. Predstavnic/ce delegacije su imali priliku da muzej lokalne kulture (Musée des beaux arts) i vide video obilazak, a posebno su pogledu unapređenja pristupačnosti muzeja, među kojima su informacije pisane jedinstvenim jezikom (eng. easy to read) i krupnim slovima, štampane na Brajevom pismu, različita taktilna pomagala, korišćenje muzike i misla kako bi se dočarala atmosfera različitih umetničkih dela. Francois Flores i Francois Vallin, zaduženi za poslove koji se tiču javnog saobraćaja u Lionu, sproveli su delegaciju kroz grad koristeći različite vrste prevoza (autobus, tramvaj, metro) i prikazali su elemente pristupačnosti javnog prevoza na kojima je Lion radio u proteklom periodu.

Više informacija potražite [ovde](#).

Održane konsultativne radionice u okviru programa LIP 2

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIPRU) organizovao je konsultativne radionice u okviru projekta Ocenjivanja uspešnosti Programa lokalnih inicijativa za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva – Podrška razvoju inovativnih modela za socijalno uključivanje – LIP 2. Kako bi aplikanti krajem 2019. godine bili pripremljeni za početak druge faze programa, koja podrazumeva *testiranje razvijenih inovativnih modela*, dve jednodnevne konsultativne radionice održane su u Novoj Vroči i Pirotu. Na radionicama su učestvovali predstavnici/ce jedinica lokalne samouprave i njihovi partneri na projektu (lokalne organizacije civilnog društva) iz Šumadije i Zapadne Srbije i Južne i Istočne Srbije.

Tokom radionica, oko 30 predstavnika i predstavnica jedinica lokalne samouprave i organizacija civilnog društva predstavili su rezultate rada prve, četvoromesečne faze programa. Faza 1 podrazumevala je prikupljanje podataka i pripremu detaljne analize problema koji se rešava, kao i konsultacije sa korisnicima/ama, zainteresovanim stranim, ciljnog grupa i aktera u zajednici u cilju razvoja/unapređenja rešenja koja treba da doprinesu rešavanju problema.

Takođe, učesnici/ce konsultativnih radionica dobili su stručnu savetu u domenu unapređenja opisa inovativnih rešenja koja treba da bude testirano tokom druge faze SIPRU podrške. Predstavljenjem praksi, procesa, proizvoda, usluga, poslovnih modela, instrumenata i metodologija, ili kombinacij navedenog, nastoji se da se podstakne sagledavanje iz različitih uglova, a posebno iz ugla krijanjih korisnika/ca i drugih ciljnih grupa, kao i da se napredovanju svih aktera i resursa za rešavanje problema koji postoje u zajednici, pruži bolji odgovor na neizrazovanu potrebu ili društveni problem.

AKTUELNI KONKURSI

- [Poziv za predloge projekata u okviru programa „Redistribucija neplaćenog rada – Nega i briga u zajednici nije samo ženski posao“ \(rok: 17.11.2019\)](#)
- [Konkurs za dodelu stipendija učenicima/ama romske nacionalnosti upisanim u srednje škole za školsku 2019/2020. godinu \(rok: 20.11.2019\)](#)
- [Poziv za predloge projekata „Aktivno uključivanje mladih sa invaliditetom/hendikepom u aktivnosti civilnog društva“ \(rok: 22.11.2019\)](#)
- [Stalno otvoreni konkurs za unapređenje položaja osoba sa invaliditetom u Republici Srbiji u 2019. godini \(rok: 22.11.2019\)](#)
- [Poziv za dostavljanje akademskih radova za regionalnu konferenciju „Reshaping Work – Istočna i Južnoistočna Evropa“ \(rok: 25.11.2019\)](#)
- [Otvoreni konkurs za deo teoretičnog radnog programa „Podeli SIPRU znanje“ \(rok: 30.11.2019\)](#)
- [Drugi poziv za predloge projekata u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Srbija–Crna Gora 2014-2020. \(rok: 27.12.2019\)](#)

Ostali konkursi dostupni su na: socijalnoukljucivanje.gov.rs/konkursi

PROČITAJTE I...

- [Otpočeo proces izrade nove Strategije reforme javne uprave](#)
- [Početak rada na Strategiji razvoja veštačke inteligencije Republike Srbije u periodu od 2020. do 2025. godine](#)
- [RZS: Siromaštvo i socijalna nejednakost u 2018. godini](#)
- [Objavljeni rezultati godišnjeg istraživanja o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija](#)
- [Bolji uslovi za život Roma i Romkinja ključni za inkluziju u društvo](#)
- [Održana Laboratorija za analizu politika države blagostanja na Zapadnom Balkanu](#)
- [Predstavljena „Studija o uskladenosti prava RS sa pravima tekovinama EU u oblasti borbe protiv trgovine ljudima“](#)
- [Objavljeni rezultati istraživanja „Kompetencije učitelja i nastavnika za ostvarenje prava deteta u osnovnom obrazovanju u Srbiji“](#)
- [Objavljen Priručnik u socijalnim javnim nabavkama](#)
- [Lansirana onlajn platforma „Gradansko vaspitanje“](#)
- [Za ODRASTANJE! – Bez medijske i političke zloupotrebe](#)

► [Održan četvrti Inkluzivni festival „Art zona za sve“](#)

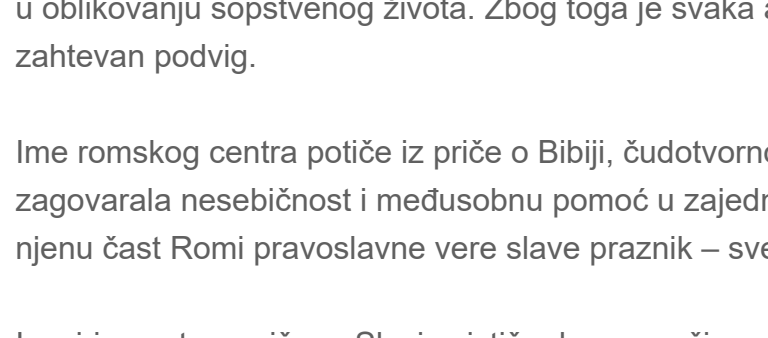
► [„Učenje za 21. vek“ – besplatni treninzi programiranja robotika za decu](#)

► [Jednim klikom do donacije – nova digitalna platforma za donaciju hrane](#)

Vesti o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva možete redovno pratiti na sajtu: www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

STEFAN LAZAREVIĆ: Šta za mene znači bavljenje sportom?

(...) U Srbiji je zvanično nezaposleno preko 27.000 Roma, a prema nezvaničnim podacima reatan broj premašuje 100.000 rado sposobnih pripadnika ove manjine. Najveći problem u zapošljavanju predstavlja to što veliki broj njih nema završenu osnovnu školu, a to ih dodatno lišava mogućnosti uključivanja u procese modernizacije i nalaženja savremenih poslova. Dodatno, broj nezaposlenih Romkinja četiri puta je veći u odnosu na broj nezaposlenih Roma. Zbog toga je pitanje obrazovanja i stvaranja boljih sansi za

budućnost posebno bitna za nove generacije žena, koje uz pomoć različitih programa podrške, mogu dostići tražene kvalifikacije na tržištu rada. (e)

Evropska unija (EU) pomaže proces inkluzije Roma u Srbiji budžetom od 11 miliona evra, a u perspektivi je dodatnih 20 miliona za period od kraja 2019. Prioriteti ove pomoći usmereni su na obrazovanje, zapošljavanje, stanovanje, kao i na unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite.

Ozbiljan i dugogodišnji partner u radu sa Romima su i udruženja građana, među njima posebno romski ženski centar *Bibija*. Direktorica ovog centra, Slavica Vasić, više od dve decenije podržava Romkinje u borbi za svoja prava i uspejala je da upornošću i aktivizmom pokrene promene koje su mladim devojkama omogućile da steknu bolje obrazovanje i samostalnost. Tako je Slavica postala šampion u svom poslu, a u maju ove godine za taj rad dobila je i prestižno priznanje – Evropska komisija dodelila joj je **nagradu EU za integraciju Roma na Zapadnom Balkanu**. Pokrenuta 2014. nagrada ima za cilj da naglasi politički značaj integracije Roma u procesu proširenja EU i da pokaže odlučnost i posvećenost EU da poboljša socijalnu inkluziju Roma. (...)

Do sada su u ženskom romskom centru organizovana brojna savetodavna i obrazovni programi, učestvovali su u projektima zagovaranja i lobaranja, a značajno je u aktivno učešće „Bibije“ u pisanju predloga višestrujima, nikočijim članovima koji se leđu romskog pitanje, kao i inicijativno pisanja za Strategiju za rodnu ravnopravnost za 2019. Centar posebno podržava novu **Nacionalnu koaliciju za okončanje dečjih brakova** koju je pokrenula Vlada Srbije.

„Želimo da smanjimo broj ranih brakova, da Romkinje imaju bolja obrazovna, da budu kao i druge žene u Srbiji“, istakla je Slavica nakon dobijanja nagrade EU: „U naseljima u kojima duže radimo smanjen je broj maloletničkih brakova. Devojke idu u školu, obrazovanje su i to je bitno.“

Osobe sa invaliditetom i Romi su u hiru liste diskriminiranih u Srbiji. To potvrđuju brojna istraživanja ove pojave kao i izveštaji kontrolnih i regulatornih timova, u „Bibliji“. Zbog toga je povećanje ravnopravnosti i perspektivna budućnost Romkinja i romskih porodica njihova dugogodišnja misija. Ovak ženski centar svoje delovanje vidi kroz definiciju feminizma iz rečnika koji je još u 19. veku feminizam opisao kao doktrinu čiji je predmet „širenje prava i uloge žena u društvu“. Ovo je, kako kažu, veoma bitno jer iako je žena osovina romske porodice ona i dalje nema samostalnost da donosi odluke u velikoj meri učestvuje u oblikovanju sopstvenog života. Zbog toga je svaka akcija Slavice i njenog tima, do sada bila veoma zahtevan podvig.

Ime rognskog centra potiče iz priče o Bibiji, duhovitoj ženi koju je došla među narod u teškim trenucima i zavagarala nesebičnosti i međusobnu pomoć u zajednici. Romi je stopa smatruju zaštitnikom dece i u njenu čast Romi pravoslavne vere slave praznik – svetu Bibiju.

Inspirisana tom pričom, Slavica ističe da sve počiva na upornom terenskom radu, oči u oči sa Romkinjama. Ponosno ističe da je jedan od bitnijih nalaza kojim je Centar ostvario značajne rezultate, projekat ekonomskog osnaživanja Romkinja koji je finansirala EU. U okviru tog posta, više od 500 Romkinja steklo je nova znanja, veštine i alate neophodne za snaženje i predstavljanje u svom poslu. Pored toga, izuzetno su motivisane jedna drugu u aktivnom razvijanju posla i predložima za kreiranje sopstvenog malog biznisa. (...)

Evropska unija donirala je Srbiji više od 3,6 milijardi evra od 2000. godine i najveći je donator i najvažniji partner u modernizaciji društva i institucija. Sredstva EU korišćena su za reforme brojnih oblasti: infrastruktura, obrazovanje, poljoprivreda, kultura, privreda, industrija, mala i srednja preduzeća, energetska, državna administracija, socijalna inkluzija, zaštita od poplava, životna sredina, Evropska unija je i najveći i najvažniji trgovinski partner Srbije. Dve trećine stranih investicija dolazi iz EU i dve trećine trgovinske razmene odvija se sa zemljama članicama EU. Pored donacija, evropske banke uložile su i investirate više od 8 milijardi evra. Sve donacije i investicije EU u Srbiji realizuju se sa institucijama Republike Srbije.

Tekst u celini možete pročitati [ovde](#).

Izvori: europa.rs.

Više uspešnih priča možete pogledati na socijalnoukljucivanje.gov.rs

Ovaj bilten primajte jer se Vaša adresa nalazi na mejling listi Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ukoliko želite da se odjavite sa liste, kliknite OVDE.

Vlada Republike Srbije
Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva
Milutina Milankovića 106, 11070 Beograd, Srbija
E-mail: sipru@gov.rs
Telefon: +381 11 311 14 21